

ת"פ 16452/03/15 - מדינת ישראל נגד שלום בן-דוד

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 16452-03-15 מדינת ישראל נ' בן-דוד

לפני	כבוד השופטת חנה מרים לומפ	המאשימה
בעניין:	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד דינה דוד	
נגד		
שלום בן-דוד ע"י ב"כ עו"ד שאול עזרא	הנאשם	

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים, בכך שביום 8.3.15, בסמוך לשעה 06:45, על ציר 375 לכיוון בית שמש, בסמוך למושב מטע, בתחום שיפוט ירושלים, ברכב מסוג קאיה ל.ז. 5136367 (להלן: "הרכב"), הסיע 4 תושבי שטחים, שהם תושבי אזור, אשר שהו בישראל בניגוד לחוק, לכיוון היישוב באר גנים, במטרה להעסיקם בעבודות בניה בביתו.
2. בישיבה שהתקיימה לפניו ביום 12.4.15, לאחר שהנאשם הודה והורשע בעבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים, ביקש ב"כ הנאשם לשלוח את הנאשם לשירות מבחן כדי לקבל תסקיר בעניינו אשר יבחן את שאלת הרשעתו, נוכח העובדה שההרשעה תפגע בפרנסתו של הנאשם. המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם והבהירה כי תעתור להטלת עונש מאסר ממש.
3. הנאשם נשלח לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר בעניינו וכן לממונה על עבודות שירות לקבלת חוות דעת בעניינו.

תסקיר שירות מבחן וחוות דעת הממונה

4. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 32, רווק המתגורר עם משפחתו ביישוב ניצן והוא בעל חברת המחשבים "כלל מחשוב" אותה הקים יחד עם בן דודו לפני כארבע שנים. החברה עוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה והמשיך ללימודי הנדסאי חשמל בכיתות ג'-יד'. הנאשם התגייס לצבא במסגרת "ישיבת הסדר" ושרת כשנה וארבעה חודשים כמשגיח כשרות. הנאשם שיתף את קצינת המבחן כי הליך ההתנתקות מגוש קטיף היה במהלך שירותו הצבאי ועל כן התקשה לתפקד באופן תקין ולמצוא את מקומו וחיפש תחום עיסוק ההולם את צרכיו. על כן, במסגרת חיפושיו רכש השכלה בתחומים שונים ולמד הדרכת חדר כושר, הדרכת טיולים, הדרכת כדור סל והדרכת עיסויים. כן במקביל ללימודיו עבד בתחום המחשבים בחברת "ביכורי שדה" כשלוש שנים ולאחר מכן הקים את החברה הנוכחית אותה מנהל כיום העוסקת גם היא בתחום המחשבים. עוד תיאר בפני קצינת המבחן את המצב הכלכלי הקשה בה הייתה שרויה משפחתו בעקבות פשיטת הרגל של אביו לאחר פטירת אחיו התאום של הנאשם, ועל כן בתור נער נרתם רבות לסייע להוריו בפרנסת המשפחה,

כאשר רק בשנים האחרונות החלו הוריו להתאושש כלכלית ולייצב את מצבם.

5. אשר לביצוע העבירה, קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם קיבל על עצמו אחריות מלאה לביצועה, הבין את חומרתה והשלכותיה והביע חרטה על מעורבותו בה. ניכר כי ראה את תפקודו הלקוי בכך שלא הפעיל את שיקול דעתו, אך הפיק את הלקחים הנדרשים ממעורבותו בעבירה מסוג זה. לדבריו, הסיבה לביצוע העבירה הייתה פנייתו לקבלת עובדים בהתאם להמלצת חברו וזאת לאחר שקבלן הבניין אשר בנה את ביתו הפסיק את העבודה ללא סיבה. הנאשם בדבריו מסר כי לא ידע שהעובדים שלקח לצורך ביצוע עבודות הבנייה בביתו אינם בעלי אישור שהייה בארץ ומאחר שהיה חסר ניסיון, לא בדק זאת והסיע אותם עמו. עוד הוסיף כי מאז ביצוע העבירה העסיק עובדים נוספים והקפיד לבדוק את אישורי העסקה.

6. קצינת המבחן התרשמה כי מדובר באדם בעל תפקוד תקין אשר שמר לאורך השנים על רצף תעסוקתי ובעל ערכים חברתיים נורמטיביים. עוד התרשמה מכך שלנאשם דימוי עצמי גבוה ושיאפות לקדם את חייו. לדבריה, רמת הסיכון להתנהגות עבריינית חוזרת, נמוכה.

7. קצינת המבחן המליצה על הטלת עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות ולא המליצה על ענישה של מאסר אשר יבוצע בעבודות שירות מאחר שענישה כזו עשויה לגרום לנסיגה משמעותית במצבו הכלכלי והרגשי של הנאשם. כן המליצה על הטלת צו מבחן וענישה מותנית של התחייבות להימנע מביצוע עבירות אלה בעתיד.

8. מחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות מיום 20.9.15 עולה כי הנאשם נמצא מתאים לבצע עבודות שירות במגבלות של הרמת משאות כבדים.

טיעוני הצדדים

9. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את החומרה במעשיו של הנאשם שכן המדובר בעבירה שיש לצידה פיתוי כלכלי רב אשר עלולה להוביל לפגיעה בביטחונם של אזרחי המדינה. הנאשם הסיע את התושבים במטרה להעסיקם ככוח עבודה זול בעבודות בניה בביתו בתוך שטחי מדינת ישראל ובכך העדיף את תועלתו הכלכלית על פני ביטחונם של אזרחי המדינה. הנאשם הסיע 4 תושבים אותם לא הכיר ולכן לא יכול היה לעמוד על כוונותיהם בעת כניסתם לישראל. עוד הוסיפה ב"כ המאשימה כי אחד מהתושבים שהסיע הנאשם צבר לחובתו עבר בטחוני של יידוי אבנים, השלכת בקבוקי תבערה והתאגדות בלתי חוקית (ת/1). ב"כ המאשימה טענה כי בנסיבות אלה מתחם העונש ההולם נע בין חודשיים לשישה חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות. וביקשה להטיל על הנאשם עונש במחצית בתחתונה של המתחם, וזאת בהתחשב בגילו בעת ביצוע העבירה, הודאתו, נטילת האחריות, החיסכון בזמן שיפוטי והיעדר עבר פלילי. עוד ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם, מאסר על תנאי, צו מבחן לשנה, קנס, פסילה ופסילה על תנאי וכן בקשה להותיר את הרשעת הנאשם על כנה. אשר להמלצת שירות המבחן, ב"כ המאשימה טענה כי שירות המבחן לא נתן משקל מספיק לאינטרס הציבורי וביקשה מבית המשפט שלא לאמץ המלצה זו.

10. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב וצו מבחן. לדבריו, לנאשם לא היה רווח כלכלי מביצוע העבירה משום שהסיע את התושבים לביתו על מנת שיעבדו שם. עוד טען ב"כ הנאשם כי נוכח גילו של הנאשם, מצבו המשפחתי, הוא בעל חברת מחשבים, חווית ההתנתקות מביתו שבחבל עזה אשר השפיעה על חייו, הוא מתפקד באופן

נורמטיבי, ללא עבר פלילי והודה במעשיו בהזדמנות הראשונה הן לפני שירות המבחן והן בבית המשפט, יש להימנע מהטלת עונש של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות וזאת בשל הפגיעה בעיסוקו של הנאשם.

11. הנאשם בדברו האחרון מסר שהבין את הפסול במעשיו ונטל אחריות עליהם. עוד הסביר כי ביצע מעשה זה בתמימות ולא הסיע את התושבים על מנת שיפגעו באזרחי המדינה. לדבריו הוא מנסה לשקם את חייו מאז תקופת ההתנתקות, ובמקום להשתקם הוא נכנס לקושי נוסף. הנאשם הוסיף כי הוא חש "שבור" בשל האירוע.

שאלת ההרשעה

12. נראה כי ב"כ הנאשם זנח את טענותיו בדבר שאלת ההרשעה, שכן הוא לא התייחס לשאלת ההרשעה בדיון שהתקיים לפניו ביום 28.12.15 בו טענו הצדדים לעונש. כן תסקיר שירות המבחן לא בא בהמלצה לעניין שאלת ההרשעה.

13. למעלה מן הצורך אציין כי הנאשם לא עמד בתנאים של הלכת כתב מבחינת סוג העבירה וחומרתה וכן נוכח היעדר פגיעה קונקרטית בשיקום הנאשם. על כן, מצאתי להותיר את הרשעת הנאשם על כנה.

מתחם העונש ההולם

14. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

15. בית המשפט העליון קבע ב-ע"פ 2789/13 **מדינת ישראל נ' זיו חמדי** (להלן: "**חמדי**"), בנסיבות בהן נאשם הסיע 25 שוהים בלתי חוקיים והתנהל כנגדו מרדף משטרי, כי מתחם העונש ההולם אך ורק בשל עבירת ההסעה, להבדיל ממתחם העונש בעבירה של סיכון אדם בנתיב תחבורה, הוא בין 5 ל-15 חודשי מאסר. בית המשפט העליון הדגיש את החומרה שבעבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים, בוודאי כאשר מדובר במספר רב של שוהים בלתי חוקיים וכאשר הדבר נעשה בתמורה לבצע כסף. בע"פ 617/15 **רשק מונטסר נ' מדינת ישראל** (ניתן 2.4.15) חזר בית המשפט על קביעות אלה:

"המערער הורשע בעבירות חמורות הכוללות הסעת שוהים בלתי חוקיים בניגוד לחוק, ובאופן שמהווה סכנה הן לציבור הרחב הן ללקוחותיו. בית משפט זה חזר ואמר, כי חטאם של המסיעים גדול מחטאם של השוהים הבלתי חוקיים, שכן הראשונים חוטאים ומחטיאים את הרבים.."

16. הערך המוגן בבסיס עבירות אלה הוא זכותה של מדינה ריבונית לקבוע את זהות הבאים בשעריה. כמו כן יש להגן על תושבי המדינה מפני פוטנציאל הסיכון הביטחוני הטמון בעבירות מסוג זה, שכן המסיע אינו יודע מהי מטרתם האמתית של הנוסעים אותם הוא מסיע.

17. בתיק שלפניי מדובר בעבירה של הסעת 4 שוהים בלתי חוקיים, שהמסיע אינו יכול לדעת בוודאות מי

נוסעיו ומה הם זוממים מאחר שלא בדק את זהותם והאם הם מורשים לשהות בישראל. ראייה לסיכון הפוטנציאלי שנוצר כתוצאה ממעשיו של הנאשם היא כי אחד מהנוסעים שהסיע ברכבו הורשע בשנת 2010 בעבירות ביטחוניות.

18. יחד עם זאת בניגוד לעניינו של חמדי הנסיבות הספציפיות בתיק זה הן שונות, שכן הנאשם לא הכניס את הנוסעים לישראל, אלא הסיעם בתוך תחומיה, הוא לא ביצע את העבירה בתמורה לבצע כסף אלא לצורך עבודה ואין מדובר בנוסעים רבים. נקבע ברע"פ 3677/13 **אלהרוש נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (8.12.14), (להלן: "**הלכת אלהרוש**") כי כאשר עבירת השב"ח מבוצעת לצרכי פרנסה בלבד ותושב השטחים מבקש רק להרוויח את פת לחמו ולשוב לביתו, כי אז ברגיל מידת הפגיעה של התנהגות מסוג זה היא פחותה. ועל כן נפסק בהלכת אלהרוש כי מתחם הענישה ההולמת עבירה זו המבוצעת לראשונה לצרכי פרנסה, נע ממאסר על תנאי ועד מאסר למשך חמישה חודשים הכוללים הן את תקופת התנאי והן את תקופת המאסר בפועל. כאמור, בחמדי נקבע כי "**חטאם של המסיעים גדול מחטאם של השוהים הבלתי חוקיים, שכן הראשונים חוטאים ומחטיאים את הרבים**". בעניינו, אף שהנאשם פגע פגיעה שאינה מבוטלת בערכים המוגנים נוכח העבירה החמורה כאשר גדול חטאו של המסיע, נסיבות ביצוע העבירה הם במדרג חומרה נמוך יחסית וזאת מאחר שהנאשם לא ביצע את העבירה תמורת בצע כסף עבור הסעתם של השוהים הבלתי חוקיים, אמנם היה לו רווח כלכלי מכך שהעסיק את השוהים הבלתי חוקיים נוכח העובדה שהם כוח עבודה זול, אולם ביצוע עבירה זו נבעה מכך שהקבלן שהעסיק עזב באמצע עבודות הבניה והוא ניסה לתת מענה מהיר למצוקה אליה נקלע. לא זו אף זו הנאשם הסיע את השוהים הבלתי חוקיים רק לביתו, במטרה להעסיקם בעבודות בניה ועל כן ידע שהם לא יסתובבו בתחומי ישראל באופן חופשי ויסכנו את ביטחונם של אזרחי המדינה. בנוסף הנאשם לא סבר שמדובר בשוהים בלתי חוקיים ורק בדיעבד הדבר התברר לו, כך שאשמו של הנאשם הוא במדרג חומרה נמוך.

לאור האמור, אני סבורה שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר אשר יכול שירוצה בעבודות שירות ועד לשישה חודשי מאסר.

סוגיית הסטייה מן המתחם

19. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות, צו מבחן והתחייבות להימנע מעבירה זו בעתיד, נוכח חומרת העבירה, הסיכון הביטחוני והצורך לתת דגש על הרתעת הרבים, וכן בהתחשב בכך שהנאשם הוא אדם נורמטיבי וסוג העבירה ונסיבותיה אינם מצריכים הליך של שיקום, אלא מדובר באירוע נקודתי בו היה מעורב הנאשם, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. כמו כן, לא מצאתי לחרוג לחומרה מטעמי הגנה על הציבור, בהתחשב באורח החיים הנורמטיבי אותו מנהל הנאשם, וכן בהתחשב בכך שזוהי מעורבותו היחידה בפלילים.

20. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 **אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל** (ניתן 30.4.13 בפסקה 13), "**כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן**".

העונש המתאים

21. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אתחשב בכך שהנאשם בן 32, רווק, בעל עסק בתחום המחשבים ומסייע לפרנסת הוריו עקב מצבם הכלכלי הלא פשוט. הנאשם עבר קושי משמעותי בעת עקירת משפחתו מגוש קטיף בהליך ההתנתקות והצליח להתאושש ולבנות עסק עצמאי, עוד אתחשב בנטילת האחריות של הנאשם בהזדמנות הראשונה עוד בעת הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים וכן לקיחת האחריות המלאה לפני קצינת המבחן. בנוסף אתחשב בכך שנאשם חסך זמן שיפוטי, זו מעידתו הראשונה והיחידה בפלילים, וממועד ביצוע העבירה חלפה כשנה בה הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ולא עבר עבירות נוספות. גם התחשבתי בכך שתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם חיובי.
22. בהתאם לסעיפים 40 ו' ו-40 ז' לחוק, על בית המשפט לשקול שיקולי הרתעה במסגרת מתחם העונש ההולם. נראה שבמקרה זה יש לתת דגש על הצורך בהרתעת הרבים, שכן מדובר בעבירה נפוצה שיש בה סיכון בטחוני משמעותי וטמון בצידה רוח כלכלי ולכן הפיתוי הוא גדול.
23. הדרך להרתיע את הרבים היא באמצעות הטלת עונש מאסר, כפי שקבע בית המשפט העליון בעניינו של **חמדי** בפסקה י"א: **"יש חשיבות עצומה להרתעה, כיוון שמדובר בעבירה שעיקרה כלכלי וזאת כדי שייצא הקול הצלול מטעמנו כנגד מעשים אלה"**.
24. לפיכך, כאשר אני שוקלת מחד את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את העובדה שזו מעידתו הראשונה של הנאשם בפלילים, את לקיחת האחריות, ומאידך אני שוקלת את הצורך בהרתעת הרבים, החלטתי לגזור על הנאשם עונשים כדלהלן:

- א. 45 ימי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, במועד ובמקום שיקבע הממונה על עבודות השירות בתוך 30 יום מהיום. במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי מפקדת מחוז הדרום. הנאשם מוזהר כי הפרת תנאי השירות עלולה להוביל להפסקתם ולריצוי עונש מאסר ממש.
- ב. 6 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.
- ג. 6 חודשי פסילה. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952.

- ד. קנס בסך ₪ 2,500 או 25 ימי מאסר תחתיו, הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.16 ובכל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי. סכום זה יקוזז מסכום ההפקדה אשר הפקיד הנאשם במסגרת הליך המעצר בתיק זה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום

ניתן היום, טו' שבט תשע"ו, 25 ינואר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.